

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusi metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 36 "Keleivio" Telefonas: AN 8-3071 SOUTH BOSTON, MASS., RUGŠEJO (SEPTEMBER) 9, 1959 Atskiuro numerio 54-TIEJI METAI
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879 Kaina 10 Centų

Jungtinės Tautos Barasi Dėl Pagalbos Laosui

Jungtinės Tautos Svarsto Laosą Skundą ir Pagalbos Prašymą; Saugumo Taryba Ginčijasi, Ar Siuntimas Stebėtojų Komisijos Yra Vetuotinas Klausimas; New Yorke Eina Ginčai—Laosą Karas.

Pereitą savaitę maža Azijos valstybė Laosas pasiskundė Jungtinių Tautų organizacijai, kad jos kaimynas, komunistų valdomas Vietnamas apginklavo ir pasiuntė į Laosą kariškus dalinius, kurie puldinėja Laosą kariuomenę ir veržiasi į krašto gilumą. Laosas vyriausybę prašo, kad Jungtinių Tautų organizacija padėtų jai kraštą apginti nuo įsiveržėlių. Laosas norėtų gauti karišką pagalbą, kad galėtų neprasytus įsiveržėlius išmesti iš krašto lauk.

Laose eina pilietinis karas, bet šalia pilietinio karo ten veikia ir pikta kaimynų ranka. Komunistinė Kinija ir šiaurinis Vietnamas ne tikai priglaudė Laosą komunistinius partizanus, bet juos apginklavo ir net davė jiems kariškus mokytojus ir karininkus, kad "partizanai" galėtų nuversti dabartinę Laosą vyriausybę ir primesti kraštui komunistinę valdžią. Kiek kiniečių ir anamitų yra Laosą partizanuose, to tikrai niekas nežino. Laosą vyriausybę sako, kad Vietnamo karininkai vadovauja užpuolikams, o kai ejo pasienyje kautynės tarp Laosą kariuomenės ir komunistų, tai Vietnamo artilerija iš Vietnamo teritorijos šaudė į Laosą kariuomenę...

Gavusi tą skundą Jungtinių Tautų saugumo taryba susirinko šį pirmadienį į posėdį ir skundą svarstė. Amerika ir kitos valstybės pasiūlė, kad į Laosą būtų pasiųsta saugumo tarybos pakomisija, kuri vietoje ištirtų, ar tikrai į Laosą yra įsiveržę kaimynų suorganizuota ir veda maža kariška jėga. Šitam pasiūlymui pritarė milžiniška saugumo tarybos narių dalis, bet rusai tam pasipriešino. Balsavimo dar nebuvo, nes dar nėra išaiškintas klausimas, ar rusai gali šitą Amerikos pasiūlymą vetuoti, ar ne. Jei tą pasiūlymą skaityti "procedūros" reikalu, tai rusai negali jo vetuoti, o jei tai yra "esminis" reikalas, tai rusai, kaip ir kitos didžiosios valstybės, gali pasakyti savo "veto." ir pasiūlymą atmesti. Dėl to klausimo dabar ginčas ir eina.

Kas yra "procedūros" klausimas ir kas yra "esminis" reikalas, to, atrodo, niekas dar nežino ir ginčai dėl tos painiavos gresė ilgai užsitęsti. Bet šį antradienį saugumo tarybos milžiniška dauguma nubalsavo, kad Sovietų Rusija negali vartoti "dvigubo veto" ir pripažino, kad pakomisijos siuntimas į Laosą yra tikrai "procedūros" žygis ir negali būti nei rusų, nei kieno kito vetuojamas.

Tuo pat nutarta pakomisiją pasiųsti į Laosą ištirti ten padėtį. Į pakomisiją įeina Argentina, Italija, Japonija ir Tunisas. Per dvi dienas pakomisija bus Laose ir bandys ten susipažinti su padėtimi, o vėliu praneš J. Tautom.

Amerikos vyriausybė pereitą savaitę gale paskelbė, kad ji Laosą nemano apiešti. Jei per JT organizaciją Laosui negalima būtų padėti, tai tada klausimą svarstys Azijos Pietryčių kariška sąjunga (Seato), kuri yra nutarusi rūpintis Laosą, Kambodžijos ir pietinio Vietnamo nepriklausomybę. Laosas yra gavęs iš Amerikos nemažai ūkiškos pagalbos ir dabar paskubomis Amerika siunčia į tą kraštą ir kariškos pagalbos, bet visvien jėgos yra nelygios. Laosas turi apie 25,000 kariuomenės plačiai išsiplėtusiame, bet retai apgyventame krašte, kur sunkiai pereinamos džunglės leidžia mažiems puolikams buriams skverbtis į krašto gilumą.

Iš Laosą praneša, kad ten kovos tarp "sukilėlių" ir vyriausybės kariuomenės vyksta aplink Samneua miestą. Kai kurie pranešimai sako, kad šiaurinio Vietnamo kariškai daliniai esą ištraukti iš Laosą, bet Laosą užsienių reikalų ministerija tvirtina, kad padėtis eina blogyn ir jeigu JT organizacija neduos skubios pagalbos, tai Laosą turės šauktis pagalbos iš Seato valstybių.

Šiaurinio Vietnamo ir komunistinės Kinijos vyriausybės protestuoja prieš Laosą bandymą gauti karišką pagalbą iš JT organizacijos. Ir kinai ir Vietnamo komunistai tvirtina, kad Amerika esanti kalta dėl Laosą neramumų ir tvirtina, jog tai Amerika savo ūkiška ir kariška pagalba nyktukui Laosui "gresia taikai" pietryčių Azijoje. Pažymėtina, kad Laosą "pilietinis" karas prasidėjo po to, kai šiaurinio Vietnamo vadas apsilankė Pekine ir Maskvoje. Iš ten gautas palaiminimas tam karui.

EISENHOWERIS PAGERBĖ ANGLIJĄ I ŽUVUSIUS AMERIKIECIUS KARIUS

Būdamas Anglijoje prez. Eisenhoweris aplankė šv. Povilo katedrą, kurioje yra koplyčia 20,000 Amerikos žuvusių karių atminimui. Dešinėje jis važiuoja per Trafalgar aikštę į katedrą, kairėje jis skaito žuvusiųjų sąrašus.

Indija ir Kom-Kinija Ginčijasi Viešai

Indija paskelbė "Baltoją knygą", kurioje paduoda viešumai įvairius dokumentus dėl savo sienų ginčų su komunistine Kinija. Baltojoje knygoje paskelbti susitarinėjimai tarp tų dviejų valstybių per keletą metų, ginčai dėl įvairių pasienio vietų, skundai dėl "sienų peržengimo" ir daug kitų kaimyniškų nesusipratimų.

Iš Indijos Baltosios knygos matosi, kad komunistinė Kinija yra sunkiai sugyvenamas ir sunkiai sukalbamamas kaimynas. Seniau Kinija buvo sutikusi, kad 1914 metais nustatyta siena tarp Kinijos ir Anglijos kolonijų Indijoje būtų pastovi siena tarp nepriklausomos Indijos ir komunistinės Kinijos. Vėliau komunistai pradėjo reikšti pretenzijas tai į vieną, tai į kitą pasienio vietą, o dabar jie jau sūviais nori išvaryti Indijos kareivius iš ginčijamų pasienio vietų.

Indijoje reiškiasi didelis žmonių pasipiktinimas dėl kinų komunistų veidmainiškumo ir grobuoniškumo.

JIS NENUSIMENA

Laosą valstybės karo vadas gen. O. Rattikall sako, kad komunistų pajėgos, kurios veržiasi į Laosą, bus sumuštos. Bet Laosą vyriausybė jau prašo JT organizacijos pagalbos.

Darbo Įstatymas Kongreso Priimtas

Kongresas po ilgų derybų tarp atstovų rūmų ir senato priėmė darbo įstatymą, kuris turi taisyti sąlygas darbininkų unijoms nuo raketierių ir kitokių netikusių gaivalų. Įstatymas uždeda uinjomis pareiga duoti nariams tikslas ir viešas apyskaitas ir bendrai siekia garantuoti unijų narių teises, kad vada jų nepažeistų.

Unijos naują įstatymą griežtai kritikuoja ir sako, kad įstatymas yra darbdavių padiktutas ir turi tikslą nusilpninti visas unijas, o ne tik kovoti prieš raketierių ir gengsterių apsėstas unijas.

Darbo Dienos proga unijų pirmininkas George Meany sakė, kad darbininkai kovos prieš naują įstatymą, iki jis bus pakeistas. Kova dėl įstatymo pakeitimo turės būti politinė kova. Todėl unijos turės gyviau įsitraukti į rinkiminę kovą renkant kongreso narius ir prezidentą.

Po naujo įstatymo dar nėra prezidento parašo, bet neabejojama, kad prezidentas po įstatymo pasirašys.

A-Ginklų Bandymai Sulaikomi ir Toliau

Amerika ir Anglija paskelbė, kad jos ir toliau susilaikys nuo atominių ginklų bandymų, kol yra viltis prieiti prie galutinio ir kontroliuojamo tų ginklų bandymo uždraudimo.

Po Amerikos ir Anglijos panašų apsisprendimą paskelbė ir Sovietų Rusija, ji žada nedaryti atominių ginklų bandymų, jeigu Vakarų valstybės taip pat nedarys tokių bandymų.

Derybos dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo eina labai iš palengvo, bet dar nenumatoma vilties, kad galima bus prieiti susitarimo dėl tų ginklų bandymo visiško uždraudimo.

Anglijos Rinkimai Jau Kitą Mėnesį

Iš Anglijos praneša, kad ten vyriausybė jau yra nusistatčiusi skelbti visuotinus parlamento rinkimus ateinančio mėnesio 8 d.

Jau seniau ejo kalbos, kad Anglijos vyriausybė nelauks iki pasibaigs dabartinio parlamento penkių metų kadencija, bet skelbs rinkimus, kaip tik skaitys laiką patogiu. Dabar, vyriausybės manymu, toks laikas yra atėjęs.

Anglijos darbiečiai sako, kad jie yra pasiruošę eiti į rinkimus ir tikisi, kad po sekancijų rinkimų jie vėl grįš į valdžią.

Dabartinis Anglijos parlamentas buvo išrinktas gegužės 26, 1955 metų ir galėjo dar veikti iki ateinančių metų pavasario, bet McMillano vyriausybė nutarė dabar daryti gyventojų atsisiklausimą.

PLIENO STREIKAS JAU 9-TOJ SAVAITĖJ

Plieno pramonės streikas jau įžergė į devintą savaitę, bet galo jam vis dar nesimato. Dabar kalbama, kad vyriausybė jį įsakys nutraukti 80-čiai dienų.

JIS LYDĖS NIKITĄ

Prezidentas paskyrė Amerikos ambasadorių JT Organizacijoj Henry Cabot Lodge savo atstovu lydyti N. Chruščiovą visur, kur tik jis lankysis būdamas Amerikoje.

Nepasitenkinimas Dėl Sovietų Svečio Eina Didyn

Protestai Prieš Chruščiovo Lankymąsi Didėja; Daug Organizacijų Reikia Nepasitenkinimą; Kongrese Irgi Kyla Balsai Prieš Sovietų Diktatoriaus Svečiavimąsi; Protestai Reikšiai Labai Įvairiai.

Prezidentas D. D. Eisenhower grįžo šį pirmadienį iš savo 13 dienų kelionės po Europos sostines. Jis ten buvo nuvykęs nuraminti Amerikos sąjungininkus dėl Sovietų diktatoriaus Chruščiovo lankymosi Amerikoje. Grįžęs iš kelionės prezidentas pareiškė, kad šiuo tarpu, kiek reikalsas liečia Amerikos Vakarų sąjungininkus, viskas yra puikiausioje tvarkoje. Ne tikai Vokietijoje ir Anglijoje, bet ir Prancūzijoje prezidentas surado bendrą kalbą su sąjungininkais ir visur po jo atsilankymo buvo paskelbti pranešimai apie vieningumą pažiuose ir siekiuose. Pagal prezidentą, visi "smulkūs skirtumai" tarp sąjungininkų buvo išsiaiškinti. Todėl iš sąjungininkų pusės jokių kliūčių derėtis su Chruščiovu nėra, bet krašto viduje nepasitenkinimas Chruščiovo atsilankymu eina didyn, arba bent garsiau reiškiasi.

Kongrese dar nėra aiškumo, ar svečią priimti, kaip visi tokie aukšti svečiai priimami, išklausančios jo kalbos prieš bendrą kongreso posėdį. Kai kurie kongreso nariai yra griežtai tam priešingi. Geriausia išeitis būtų, jei kongresas iki rusiško svečio atvykimo baigtų savo darbus ir išsiskirstytų namo, tada nereikėtų klausytis Chruščiovo kalbos, bet ar bus suspėta baigti kongreso darbus laiku?

Laose eina karštas karas, komunistai karišką puolimą ten suderino su Chruščiovo atsilankymu Amerikoje, kad jo šypsenos ir puikios kalbos apie "taiką" pridenėtų vienos nepriklausomos tautos pasmaugimą. Amerikos valstybės departamentas patsai paskelbė, kad Laose visas "komunistinis blokas" sutartinai siekia naujų užkariavimų, vadinas, ir užkviestas svečias pridėjo ranką, kad Laosą karas susilpnėtų. Tai koki prasmė priimti tokį svečią, kurio rankos giliai sukištos į Laosą karą?

Kongresmonas S. Stratton iš New Yorko pasiūlė atstovų rūmams priimti rezoliuciją, kuri prašo prezidentą Eisenhowerį atšaukti svečio iš Maskvos atsilankymą iki to laiko, kada karas Laose bus baigtas. Tas kongresmonas sako, jog Amerikai netinka derėtis, kai prie jos galvos yra laikomas revolveris, ar atlenktas peilis pridėtas prie gerklės. Tokių balsų ne tik kongrese, bet ir visuomenėje girdisi vis daugiau.

Ypač didelio nepasitenkinimo visame krašte sukelė Sovietų Rusijos laikysena Jungtinių Tautų organizacijoje Laosą klausimu. Rusai priešinasi pasiuntimui stebėtojų komisijos į Laosą, kas yra lygu prisipažinimui, kad jie Laosą karą padėjo sukurstyti ir nebuvo priešingi, kad tas karas vyktų Sovietų diktatoriui besilankant Amerikoje su visa savo šeima.

Sovietų diktatorių išskyla į Ameriką ruošia kaip šeimos pikniką. Jis žada atvykti su žmona, sūnu, dukterimi, žentu ir atsiveža rašytoją Solochovą, kuris paskutiniuoju laiku buvo pakliuvęs į tokią pat Sovietų diktatūros nemalonę, kaip ir rašytojas Pasternakas. Solochovas parašė knygą, kurią sovietiška cenzūra nenori praleisti ir reikalauja, kad autorius pakeistų kai kurias knygos dalis. Solochovas su tuo cenzorijų reikalavimui nesutiko ir knyga guli nespausdinama. Neseniai Chruščiovas asmeniškai apsilankė pas autorių Dono Kazokų srityje ir pakvietė jį vykti su savim į Ameriką. Ar Chruščiovas tą padarė autoriaus papirkimo, ar liberalizmo priepuolyje, niekas nėra tikras, bet su Sovietų Rusijos diktatoriumi čia lankysis ir garsus rusų rašytojas Solochovas.

Įvairios visuomeninės organizacijos krašte įvairiai reikalauja savo protestus prieš Chruščiovo šeimos pikniką. Tų protestų bus visokių, nuo maldų bažnyčiose iki badaujančių piketų. Kai kas tikisi, kad gal Chruščiovas "susipras" ir pats atsisakys nuo savo kelionės į šį kraštą, kaip jis atsisakė nuo kelionės į Skandinavijos kraštus.

Į Skandinavijos kraštus Chruščiovas visai neseniai atsisakė keliauti dėl tuose kraštuose pasirodžiusios nedaugiškos kritikos. Todėl precedentas jau yra. Netai seniai ir Jugoslavijos diktatorių pats atšaukė savo kelionę į Washingtoną dėl nepalankios atmosferos šiame krašte. Dar yra laiko ir Chruščiovui pajusti čia nepalankią atmosferą ir pikniką atidėti patogesniau laikui.

Kalendorius jau ruošiamas spaudai. Jį jau galima užsisakyti. Nors viskas pabrango, ypač popierius ir paštas, Keleivio Kalendoriaus kaina šiomet dar nepasikeitė. Kviečiame jį užsisakyti nieko nelaukiant. Kaina 50 centų.

Kaip kasmet, Keleivio Kalendoriuje 1960 metams įdomių pasiskaitymų, eilių, straipsnių iš mūsų istorijos, nuotykių, juokų, informacijų, patarimų ir daug kitko.

Pinigus ir užsakymus už Keleivio Kalendorių prašome jau dabar siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

